

POČITADLO

○ Tvůj prs

je jako jablko z Austrálie

●● Tvé prsy

jsou jako 2 jablka z Austrálie —

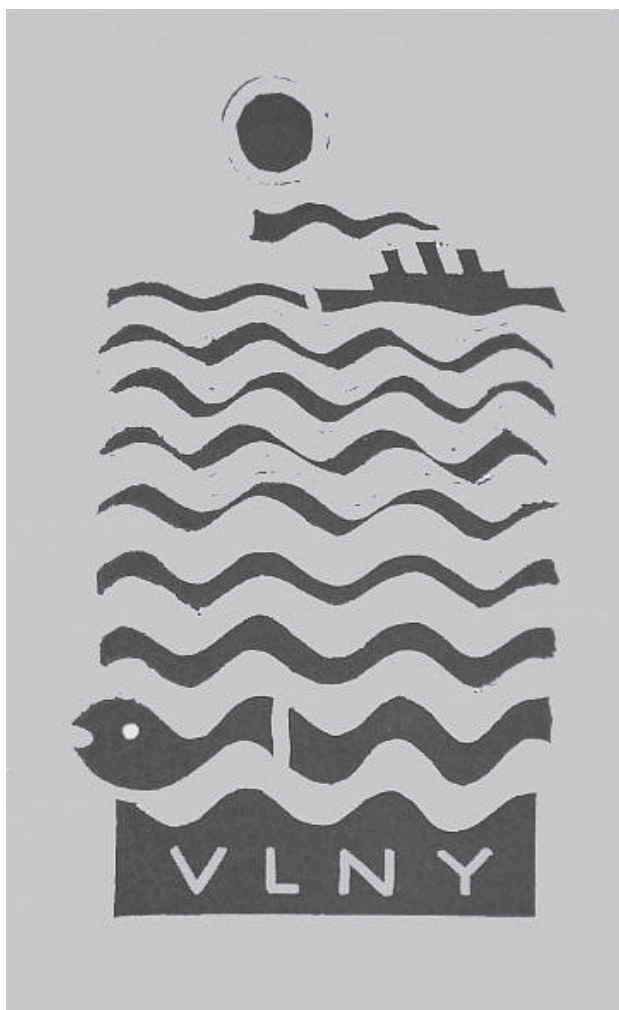
○ — ● — ○ —

jak mám rád toto počítadlo lásky! —

Bojím se pátku a sedmihodinových recitací. Bojím se, že si zapomenu nabít telefon a nebudu mít na co nahrát rozhovory s recitátory. Bojím se, že usnu na recitacích a že neusnu večer. Bojím se, že zítra ráno zaspím. Bojím se, že se z toho zblázním a při psaní zapomenu, že existují vyjmenovaná slova. Bojím se... stísněných prostorů. Mno, není toho málo. Ale nebojím se, že by mi na ubytování v Prostějově nepomohli s výměnou pokoje. Nebojím se, že by mi na moje dopolední otázky nikdo neodpověděl a já bych neměla o čem napsat do Zpravodaje. Taky se nebojím, že by mě v Koze nezachránili v krajní nouzi, kdy už blouzním hladem. A už vůbec se nebojím, že by mě někdo na Wolkráku nechal ve štychu a nepomohl mi s tím, co potřebuju. Když jsem tu, vím, že je spousta věcí, co by se mohla nepověst, ale vlastně se toho nebojím, protože vím, že jsme v tom tak trochu společně.

Připadám si jako rybička, která se občas topí a občas plave ve vlnách života a moře ji unáší někam, kde bude hezky.

Klára

Josef Čapek 1926 - Vlny

Na vlně výročí

Na vlnách Českého rozhlasu

Za více než sto let své existence se Český rozhlas proměnil z malé soukromé společnosti vysílající živě z plátěného stanu v nezávislé veřejnoprávní médium. Sté výročí svého vzniku si připomněl Český rozhlas už v roce 2023. Velkolepé oslavy tehdy doprovázela jedinečná možnost nahlédnout do zákulisí vysílání, interaktivní výstava i koncert v Riegrových sadech. Ani letošní rok však není na významná jubilea skoupý – přináší čtyři další sté milníky spojené s historií Českého rozhlasu. Prvním milníkem roku 1926 bylo zavedení nového zákona o telegrafech. Tento revoluční zákon právně zrovnoprávnil držení rádiového přijímače s vlastnictvím telefonu či telegrafu. Každý, kdo chtěl poslouchat rádio, tedy musel zažádat na ministerstvu pošt a telegrafů o koncesní listinu a poté měsíčně platit částku 15 korun. To vedlo některé posluchače k pokusům poplatky obejít, tak zvanému rádiopirátství – stavbě domácích amatérských nosičů.

Další změnou bylo přidání ohlášení času. V praxi šlo o zvukové oznámení nové hodiny, které dnes můžeme znát jako čtyři krátká pípnutí. Ze začátku ovšem prováděl signalizaci sám hlasatel s pomocí gongu, což s sebou ale přinášelo značné riziko lidské chyby. I přesto šlo o změnu tak populární, že postupně vedla k zániku do té doby běžných povolání jako vyvolávač času.

Před sto lety vzniklo těleso pojmenované Radioorchestr Radiojournalu, které mělo pouhých 14 stálých členů. Důvodem jeho vzniku byla dobová nouze. Gramofonové desky tehdy měly ve vysílání velmi špatný, šumivý zvuk. Pokud chtěl rozhlas pouštět kvalitní hudbu, musel si založit vlastní živé těleso, které hrálo přímo před mikrofony v tehdejší provizorním studiu. Dnes už plnohodnotný symfonický orchestr čítá přes 100 stálých špičkových instrumentalistů a patří k hlavním pilířům české koncertní scény, kterou reprezentuje na turné po celém světě.

V neděli 3. října se na pražské Letné hrál mezinárodní zápas mezi Slavií Praha a tehdejší špičkovým maďarským klubem Hungária Budapešť. Vedení Radiojournalu chtělo zápas přenášet. Jenže redaktor, který měl utkání komentovat, dostal z nové technologie tak obrovskou trému, že na stadion vůbec nedorazil. Rozhlasoví technici na tribuně propadli panice. Všimli si však, že v hledišti sedí pětatřicetiletý sportovní redaktor Josef Laufer. Rychle ho přivedli k mikrofonu, do ruky mu dali sluchátka a řekli, ať mluví a hlavně nepřestává. Přenos, který Laufer improvizovaně odkomentoval, se zapsal do dějin jako první evropský rozhlasový přenos sportovního utkání.

Letošní jubilea tak jen potvrzují, že se z původně technického experimentu stala stabilní instituce, která se neustále vyvíjí spolu s dobou, a zůstává důležitou součástí českého mediálního prostoru.

Vojta

recitátoři 1. kategorie

ROZHOVORY s recitátory

Karolína Klímová - Kateřina Lužná: *Těhotná*

Jak jsi k textu přišla?

Tak poprvé jsem ho slyšela už na základce v jednom okresním kole a mně se moc líbil.

A časem jsem si uvědomila, když jsem se ho učila, jak to ke mně i sedí, hlavně teda to, jak se v něm nadává na toho muže a tak.

Na jaký vlně jedeš?

Jsem tady poprvý a už to, že tady jsem, vnímám jako úspěch, takže snad se mi to povedlo.

Michael Drahy - Woody Allen: *Reminiscence - lidé a místa*

Tvůj text je humorný, máš tedy radši recitaci odlehčených textů nebo preferuješ vážné?

Pro mě obecně jsou jednodušší zábavné texty a hlavně letos jsem chtěl něco, co mi bude sedět, půjde mi to a bude mě to bavit a líbit se to lidem. A tenhle text byl pro mě příjemná volba, protože ho mám dlouhodobě rád, i toho autora, líbí se mi až takový absurdní humor, takže jsem se nepouštěl do něčeho těžkýho a vzal jsem prostě to, co mi sedí.

Takže tě to bavilo?

Totálně, je to fakt, i ten text. Když jsem ho poprvé četl, tak jsem se tak moc smál, že jsem ho nemohl dočíst do konce, a s tímhle pocitem ho i říkám a snažím se ho předat i posluchačům.

Na jaký vlně jedeš?

Týjo, jsem hodně free, snažím se být odlehčenější a tady na WP se mi to daří teda.

Eliška Šípková - Martti Haavio, Maila Pykkonen: *Klíč, Ten klíč od staré branky*

Jak jsi se k tomuhle textu vůbec dostala?

Tak pokud si dobře vzpomínám, tak přes moji paní učitelku. My máme ve třídě takovou malou knihovničku, ve které byla právě i tahle knížka Antologie finské lyriky, ve které mě zaujalo, že jsou tam autoři, o kterých moc nevím. Je to vlastně sborník finských autorů a jejich básní. Dostala jsem se tedy k tomu přes doporučení.

Jak jsi vybírala právě tyhle texty a máš i nějaké jiné oblíbené?

Abych pravdu řekla, tahle knížka je velmi mnohostylová, je tam spousta různých typů a mně se jich tam líbilo spousta. Hlavně i třeba ty, které byly o totalitních režimech a diktaturách a to mi přišlo moc zajímavé, ale zase byly krátké. Takže jsem pak vybírala z těch, co se mi líbily, ale byly nejdelší.

Johana Havlíčková Petr Šabach: *Bellevue*

Já jsem ten text slyšela už na Valmezu v říjnu, jak dlouho na něm vlastně pracuješ?

Mám ho už skoro rok, začala jsem s ním na Šrámkově Sobotce, to znamená minulý červenec.

Jak se od té doby posunul?

Skrz zpětnou vazbu jsem se

snažila zapracovat na částech, u nichž mi přišlo, že nefungují tak dobře a mohly by fungovat líp. Takže na tom jsem pracovala.

Baví tě pořád i po takhle dlouhé době tomu věnovat stále tolik času a práce?

Jo, já jsem si dala poměrně dlouhou pauzu mezi tím a to mi hodně pomohlo. Že jak jsem se to pak musela trošinku učit znovu, tak byly ty nefunkční místa znatelnější, takže se pak líp odstraňovaly a ten odstup prostě hodně pomohl.

Na jaký vlně jedeš?

No, vlně... asi nějaký freestyle, bez plánů, co se stane, stane se.

Nikol Novosadová - Petr Bezruč: *Maryčka Magdonova*

Jak tě napadlo recitovat zrovna Bezruč?

Já jsem na to narazila poměrně náhodou, ale já tu básničku už mám ráda hrozně dlouho a je to taková moje srdcovka, je to jediný, co si taky pamatuju, haha.

Docela rychle během toho svého projevu měníš emoce, jak se ti s tím pracuje?

Pracuje se mi s tím nádherně, ten text je psaný hrozně ploše, ale přitom je to ploché jen na povrch, a když to máte rádi, tak to v tom vidíte (ne třeba přesně jako já, ale jo). A právě jak je to ploché jak papír, tak se mi to dělá moc dobře. A mám k tomu citový vztah.

Jak se ti líbí na WP?

Je to tady moc pěkné a hlavně se mi líbí, jak se k nám všichni chovají. Připadám si opečovávaná a líbí se mi i ten prostor, co se věnuje lyrice, nejen činohře.

Jiří Tillich - Jiří Suchý: *Duše chuligána*

Máš nějaký výběrový řízení pro texty?

To bych úplně neřekl, ale většinou mi paní učitelka LDO nabídne nějaké texty k přečtení a já pak pečlivě vybírám. Dnes jsem si uvědomil, že jsem tady potřetí jako recitátor a potřetí recituji českého autora, takže se tu možná projevuje moje láska k české literatuře a českému národu.

Taky jsem si toho všimla, minulý rok jsi měl Čapka, dalo by se říct, že je to takový tvůj rukopis?

Je to možný, já jsem takový národní obrozenec časů novodobých.

Připadáš si jako chuligán?

Já se jako chuligán osobně necítím, myslím, že se nalézám

osobně spíš v té roli hodnotitele, ale na vypravěči se mi líbí právě to, že chuligány neodsuzuje, což mi přijde jako velmi pozitivní a rád bych si z toho i něco vzal sám.

A na jaký vlně letos jedeš?

Řekl bych, že jedu na vlně rychlé, veliké a neúprosné, protože je toho všeho dost, ale těšil jsem se, moc jsem se těšil na WP.

Antonín Vojtášek - Petr Šabach: *Opilé banány*

Proč tenhle text?

Já jsem předtím dělal spíš smutnější věci, které mě vlastně popravdě ani tolik nebavily a asi mi ani tak nešly, takže jsem dal letos přednost vtipnému textu a myslím si, že to byla dobrá volba.

Barbora Hučínová - Stephen King: *IT*

Jak jsi text našla?

Ten úryvek jsem našla v dramátku, i když lidé třeba znají film, kde je tohle trochu vedlejší, tak mně připadá důležitý a chtěla jsem ho lidem ukázat.

Zuzana Oklešťková - Aleona Mornštajnová: *Les v domě* (úryvek)

Jak jsi z celé knížky vybrala právě tento úryvek?

Popravdě jsem dlouho váhala nad tím jakou knížku, popřípadě jaký text si vyberu. Nakonec jsem to konzultovala s kamarádkou, která nemá nic moc společného s dramatikem, ale má spoustu knížek a hodně čte. Ona mi řekla: „Tak pojď, normálně po škole na to mrknem, něco vybereme.“ A tak jsme šly, ona vytáhla různé knížky, tak jsme to probírali a pak Anička (kamarádka) ukáže na tuhle knihu *Les v domě* a říká: „Tahle se mi moc líbila, je od české autorky a možná by se z toho dalo něco vybrat.“ Tak jsem si ji půjčila, přečetla a celou dobu mě vždy zaujaly scény, které jsou vážnější, dramatické a emocionální. Nakonec taková byla i ta, kterou jsem vybrala, kdy je to situace, kdy maminka opouští svoji dceru a odchází pryč.

všetečné otázky pokládala Klářiňa

ROZBORY *recitátorů*

Antonín Vojtášek – Petr Šabach: *Opilé banány*

JL: „Předpokládám, že jsi četl tu knížku...?“

Nečetl. Ale znám, o čem to je, na čem to staví.

JL: Je vidět, že ten text je ti hodně blízký, hezky ses v něm orientoval a užíval sis ho. Mně se na tobě líbilo, že jsi byl v souladu s tím textem, že říkáš něco, co je ti blízký. Technická věc – udělej si vždycky čas na začátku. Je to důležitý i pro mě - když přijde člověk, tak já si ho musím prohlédnout. Ta expozice je důležitá, protože tam je navršených spoustu informací. Ty se musíš vrátit do pozice, z které text vykopáváš – vyprávíš to v ich-formě, takže se musíš dostat do toho momentu. Někdy jsem měla pocit, že ti nerozumím, že neslyším konce slov, konce vět. Důležitý je ale, že sis vybral text, se kterým ses ztotožnil, že ty rozumíš tomu, co říkáš a já rozumím tomu, co tím ty říkáš. Bylo mi to moc sympatický.

Zuzana Oklešťková - Alena Mornštajnová: *Les v domě* (úryvek)

JA: Znáte celou knížku?

Ano, je to tak.

JA: Já jsem ji četl. V porotě jsme ji dva četli, tři ne. Ti, kteří ji nečetli, to vnímali jen tak, že tu holčičku opouští maminka.

Já v té holčičce vidím sama sebe. Je to pár let zpátky kdy se stala určitá událost a já jsem chtěla ty své emoce předat. Tenhle text mi to umožnil, pomohl mi to pochopit.

JA: Kdyby tam nebyly poslední

dva odstavce, byla by tam jen rovina matky opouštějící dítě. Ve chvíli, kdy tam jsou, naznačíte, že se stalo víc. Tam je pak riziko, že na tak malém prostoru ne každý vyčte, že je zneužívaná a vše další, co se tam stalo.

Ještě byste k tomu textu mohla přistupovat s větším odstupem. Jsou to vlastně vaše vzpomínky, které znovu prožíváte jako dospělá.

To je kvůli tomu, že já takhle silně své vzpomínky procítuju.

JA: Ušila jste si na sebe těžkej úkol a zvládla jste ho se ctí.

Johana Havlíčková - Petr Šabach: *Bellevue*

LMM: Jak jsi přišla ke svému textu?

Dostala jsem ho od kamarádky. Baví mě, že se v něm řeší aktuální témata.

LMM: Máš hezký hlubší hlas a dařilo se ti držet celou dobu konkrétní výraz. Bacha ale, že jsi na hraně slyšitelnosti.

Občas tě zradila stylizace do malé holčičky. To, že se děláš mladší, než jsi. Přišlo by mi lepší buďto pozorovat tu holčičku z pohledu někoho cizího, nebo kdybys to vyprávěla jako starší holka, která popisuje, jak se dostala tam, kde je. Někdy je potřeba diváka trochu probudit, potřeba změnit energii. Ty si jako interpret vybíráš, co je důležité. V textu to vede k pointě, jenže pro někoho, kdo ho nemá před sebou, to nemuselo být čitelný. Není potřeba rozehrávat jednotlivost, ale spíš ukazovat, kam všechno směřuje.

Bavil mě text, bavila jsi mě ty,

ale chtělo by to míň stylizace, víc energie a možná by se to pak spojilo do jednotné výraznější pointy.

Johana Janoušková – Jan Werich: *Lakomá Barka*

AV: Všichni jsme byli překvapeni, že text končí takto, proč jste tu podstatnou část vyškrtli? *Nechtělo se mi to říkat celý, je to strašně dlouhý, což mi už dříve u jednoho textu vytkli.*

AV: Werich píše a tvoří jednoduše, proto i recitátor by to měl interpretovat jednoduše, ne jako film. Na druhou stranu oceňuji, že to vykládáš po svém. Barku jsi představila jako takovou velkou „čarodějnici“, ale radši než dobarvovat Barku a udělat jí strakatou, tak bych ji potřebovala černobílou. Vstupuješ do toho spíše jako divadelnice – skvěle jsi „zahrála“ faráře, který je unavený, ale to úplně nepotřebujeme, protože tam jde o to prase, takže pozor, aby to spíše neodvádělo pozornost. V tomto případě méně je více, spíše to tedy interpretovat tak, aby divák měl příležitost si některé věci domyslet.

Nikol Novosadová - Petr Bezruč: *Maryčka Magdonova*

JA: Nebezpečí je v tom, že tento text každý zná. Je to pak větší výzva to říct jinak.

Našla jsem ho na internetu, hrozně se mi líbil, tak, že jsem se ho naučila nazpaměť. Bezruč má hodně ráda. Zajímá mě na tom to, jakými různými způsoby se to dá interpretovat. Pro mě hodně rezonuje

ke konci její hlas nějaké somebody, okouzlí ji a navede k té sebevraždě.

JA: Pro mě tam v ní zazní nějaké zbytky vzdoru, jak utéct před tím ponížením, které by jí čekalo. Úplně nerozumím tomu smíchu.

Ona má najednou úplně jinou, pro ni nádhernou, možnost a ta ji okouzlí.

JA: Kdo se směje?

Já jako pozorovatel. Nejdřív smích, a pak mu dochází ta situace.

JA: Pro mě je ten smích možná až příliš teatrální. Přišlo mi to jako výsměch, nesedělo mi to k logice textu. Někde jste si opravdu vymýšlela - ta báseň má pevný rytmus, nemůžete z něj vypadnout a když si přehodíte slova, už z něj nás i sebe vyhazujete. Jednotlivé obrazy byly zajímavé, ale jako celek to tolik nesedí. Technicky je třeba respektovat čárky kde jsou, tečky to samé. Pracujete poměrně dobře s těmi refrény, neopakujete je jako flašinet. Je potřeba jít s tím příběhem, protože ten je tím nejsilnějším.

Elizabeth Hroňková - Bohumil Hrabal: *Zkracování (z knihy Postřižiny)*

LMM: Četla si Hrabala nebo viděla film?

Viděla jsem film a knížku celou nečetla.

LMM: Hrozně mě baví, jak pracuješ na kontaktu s divákem.

Hrabalův text nemá tečky, plyne pořád dál. Proto mě trochu odvádělo, když si v textu zastavovala. Hrabal svým stylem nabízí klíč, jak dílo číst. Ale v první části textu tempo funguje skvěle.

Malá blbost způsobí velkou věc, kterou nikdo nechtěl za-

vinit. Tak jsem interpretaci četla, takže jestli to čteme stejně, možná by to chtělo jasnější vyznění. Divák by se měl pozastavit nad tím, že ty se během událostí nad ničím nepozastavuješ.

I konec ti vyšel pěkně. Je to jediná scéna v celém příběhu, kde si uvědomí, že něco udělala špatně. Chtělo by to, aby si to uvědomil i divák. Netlačit na smutek, ale jako interpretka se víc zaměřit na uvědomění toho, co provedla.

Josef Pavlátka – Josef Hiršal: *Výběr z básní Párkař*

GZS: Líbí se mi výběr básní, podle čeho jsi je vybral?

Mně se líbilo, že podle mého na sebe v něčem navazují ty jednotlivé básně.

GZS: Já jsem si to pojmenovala jako vitrínu 19. století v kostce, vtipná ohlasovost u Čelakovského, folklor u Erbena a nakonec ta ostrá satirická nota Borovského. V textech jsem šla po situacích, které jsi kreslil a trochu mi tam chyběla větší hra s žánrem. Ty vybarvíš Erbena ponurou atmosférou až ti vznikl skoro horor – *to jsem chtěl, ale aby to byl horor parodický* – myslím, že by tomu prospělo zaměřit se ještě více na formu (přesahy atp.) u jednotlivých básní. Čepice je dobrý náznak, nastolíš hru s nadsázkou, ale slušelo by tomu více toho záměru – dělám vám to naschvál, klidně se můžeš k těm autorům chovat s větším punkem. A zaměř se ještě na temporytmus, ten je podobný i když jsou to různé žánry, nejvíc je to u Havlíčka u tebe vyznívá jako epitaf, ale on psal tak, aby píchnul a měla by to být v té odlišnosti perlička na konec. Jsi na

skvělé cestě. Děkuju.

Jiří Tillich – Jiří Suchý: *Duše chuligána*

AV: je evidentní, že jsi gentleman, přirozeně a dobře vyprávíš, nastolíš vypravěče jako průzkumníka nebo vědce, ale v určité chvíli mám pocit, že jsi zapomněl, jaké je téma, a přestáváš se na ty chuligány dívat jako na objekt zkoumání. Dostane se ti tam komentář vyznívající jako odsouzení.

Ale já „voly“ neodsuzuju a nechtěl bych tak žít.

AV: Přesto jsi větu „volové si dali koňak“ řekl odsuzujícím způsobem místo tím překvapujícím, ze kterého by bylo jasné, že on to nezná. Z mého pohledu jsi to podal jako názor, který by si ale měli udělat diváci, zbavuješ se tím toho vtipu, že je vypravěč vlastně mile překvapený. Vytratila se tam ta vědeckost a to, že vypravěč chce vědět stále víc a víc. Proto ti úplně nevychází konec. Zkus přemýšlet o tom, co by udělalo připravit si to tak, aby si divák myslel, že přijde ten odsudek a místo toho zjistí, že ten průzkumník je z toho nadšený.

GZS: Z mého pohledu se potká Jiří Suchý s tvým vzhledem, propojí se to a hraje to po celou dobu. Hned vznikne pěkné napětí, umíš se coby vypravěč nastavit jako objekt trapna. Baví mě tvá jemná mimika, když se nesnažíš vyrábět humor a tvoje mimika dává najevo - nechci to komentovat, v těchto momentech je vypravěč nejčitelnější, má názor a vidím tok jeho myšlenek. Já jsem naskočila na vlnu tvé interpretace a nechala jsem se nést. Děkuju.

Vojtěch Tománek – Sławomir Mrożek: *Noc v hotelu*

JL: Moc jsi mě bavil. Musím říct, že Mrožkovi a jeho absurditě rozumíš. Moc se mi líbilo, jak jsi se dotknul jeho poetiky. Vidím tam ale jeden trochu zásadní problém - ty jsi celý ten příběh udržel pocit velkého napětí, překvapení, ale na konci se stalo, že tělesně jsi zůstal v té předchozí situaci. Ale v posledním odstavci ty už to komentuješ, co ti to dalo, jak to vidíš. To si musíš pro sebe vyhodnotit, co tím chceš říct. Měl jsi tam pár technických věcí – nepřesné přízvuky, jejichž dořazení by vedlo ke zpřesnění situace pro diváka. Ten začátek by možná mohl být s větší lehkostí, ty jsi si ho dost zatěžkal (tím se na začátku prozradíš, že něco nebude v pořádku), ale tam se ještě nic neděje.

Michael Drahy - Woody Allen: *Reminiscence: lidé a místa*

JA: Co je pro Bennyho čistírna?

Ještě horší než šibenice a elektrické křeslo.

JA: Tak by to tak chtělo říct.

Jo, to jsem chtěl, ale asi se mi to nepovedlo.

JA: Já nechci abyste byl Woody Allen, ale chci, abyste v tom něco cítil, měl k tomu vztah, postoj. Pak mě tím tak trochu provedete. Dobře vám to vychází v Zátoce, jak je kratší a celistvější. Je v tom víc vztah Woodyho Allena k těm místům, ale já potřebuji vás. Nerezignujte na ty vtípky, ale vytvořte si k těm místům vztah, jakýkoliv.

Lucie Strejčková - Annet Schaap: *Lampička*

LMM: Já jsem se s tou knížkou

setkala už předtím. A líbí se mi, jak tvůj úryvek drží i mimo ni.

Jak se ti recitovalo?

Text jsem si upravovala sama, takže jsem cítila, že je mi blízký. Jinak jsem s výkonem docela spokojená, ale byla jsem nervózní.

LMM: Být tebou, zkusila bych se narovnat - dodá ti to sebevědomí.

Vybrala sis těžký text, kde je spousta prostoru pro dramatickост a akci, nejen melancholii. I lampička může vyzařovat trochu naděje.

Krásně tvoříš atmosféru, vlny, maják, celou dobu jsem to viděla před sebou. Ale přišlo mi, že moře zůstalo celou dobu klidné. Je tam prostor si s tím víc vyhrát, zkusit být odvážnější. Například chlad a studená voda by mohly víc rezonovat. A pak, když se moře uklidní a doznívá ta tragédie... Pokud nám ji naservíruješ, tím spíše se jí divák vyhne.

Vladimíra Lubinová – Robert Fulghum: z knihy *Všechno, co opravdu potřebuji znát...*

GZS: Oceňuji dobrý výběr – čtu za tím to téma být mořská víla a ty tam stojíš za ty víly a rozumíš jim. Líbí se mi tvoje lehkost vyprávěče, necháš ho v některých situacích projíždět myšlenky v hlavě a já ho vidím teď a tady přemýšlet, vidím, jak se to rodí a jak to vzniká. Situace se mi vynořují před očima a to jak umíš udělat závorku – uť, děkuji – jde to s lehkostí a nemučíš se u toho. O to více bych si přála, aby ses opřela o svůj hlas a zapracovala na svém hlasovém projevu, aby byl silnější a pevnější. Dávej si pozor na důrazy, hned na začátku se ti povedl intonační falš a pro

mě rozbil expozici, i když jsem se rychle vrátila zpět. Buď od začátku do konce pevná, měla jsem u tebe lehce rozostřený začátek a konec. Ještě tu holčičku jsem měla na hraně, naštěstí ne za hranou, hlídej si ji, ať z ní není malý smrad. Byl to pro mě moc hezký zážitek, děkuju.

Barbora Hučínová - Stephen King: *IT*

Tu knihu jsem nečetla, viděla jsem film. Tenhle text mě zaujal, když jsem ho četla, že není důležitý v té hlavní lince. Pro mě je o šikaně.

JA: Na tak krátkém úryvku se nedostaneme k atmosféře celé knížky, váš text míří jenom na tu šikanu, což je trochu matoucí pro ty, kdo tu knížku četli.

Docela hezky se vám daří hledat vztah k těm záporným postavám, tam to najednou oživne.

Ještě by se na tom textu mělo zapracovat, je to na něm slyšet. Určitě bych pracoval s gradací, ale moc se vám povedly přímé řeči. Vypravujete dobře, jenom si potřebujete ten text víc zažít, abyste nás víc protáhla tou situací.

vysvětlivky použitých zkratk
Apolena Veldová (AV), Jan Anderle (JA), Jiřina Lhotská (JL), Gabriela Zelená Sittová (GZS), Luisa Marie Marešová (LMM)

zapsali L+V+Z+H+T

Tak já si vezmu pravé koleno

Dnešní fonetická vlna mě opět zanesla k **Mgr. Pavle Sovové, Ph.D.** na seminář „**SamoHLÁSKY a SouHLÁSKY**“.

Zprvu jsem váhala, zda se k účastníkům připojit, ale pod vlivem přátelské atmosféry jsem se i přes nervozitu nechala strhnout proudem. První úkol byl poměrně snadný: „Chodte volně po místnosti a sledujte svůj dech.“ „Jednoduchý začátek,“ říkala jsem si. O pár minut později jsme však nosili na hlavách knihy a za doprovodu broukání jsme se navzájem zdravili mírným úsměvem. Hluboké soustředění, v mnohých případech téměř meditativní, nám umožnilo sledovat, jak funguje náš hlas a hlasivky. Po krátké procházce jsem pocítila výraznou změnu v tom, jaké tóny se linou z mých úst. Toto nenápadné cvičení mě mile překvapilo a rychle ukázalo své účinky.

Další aktivitou, kterou jsem si mohla vyzkoušet, bylo vedení těla pomocí hlasu. Rozdělili jsme se do dvojic a dostali pokyn, aby jeden z nás zavřel oči a pokusil se promítnout tóny vydávané partnerem do svých tělesných pohybů. I přes svou topornost jsem se aktivně zapojila - ačkoliv ke konci jsem raději už jen přihlížela.

Velmi mě překvapilo přátelské prostředí, které mě vítalo již od začátku dílny. Účastníci jsou na sebe dobře naladěni, skvěle spolu komunikují a vytvářejí bezpečný prostor pro hru a experimentování. Ačkoliv mám obvykle z podobných aktivit obavy, cítila jsem se mezi nimi velmi dobře. Třebaže jsou na mě tyto činnosti obvykle příliš kontaktní, čas, který jsem na semináři strávila, mi přinesl řadu nových poznatků.

V závěru jsem si ještě mohla prohlédnout „lidský orchestr“. Dopředu se postavil jeden odvážlivec v roli dirigenta, který svými pohyby vedl pomyslný sbor. Každý si vybral jednu část těla, jejíž pohyby následně doprovázel určitým zvukem. Vzniklá symfonie byla pozoruhodná – stejně jako taneční kreace jednotlivých dirigentů. Bylo mi až líto, že mě práce volá jinam, tedy alespoň do chvíle než jsem uslyšela větu: „Tak já si vezmu pravé koleno.“

*Ve strachu o vlastní koleno napsala
Áňa*

Hra(bat) se v textech na vlastní pěst

Záhy po hledání vlastního hlasu jsem se vydala na seminář „Hra(bat) v textech aneb poetická laboratoř“ pod vedením **MgA. Jany Machalíkové**. První dojem umocňovala osoba ležící uprostřed místnosti, kterou obklopoval kruh seminaristů. Jak jsem brzy zjistila, účastníci se v rámci jedné z aktivit sami stali součástí básně.

Seminář se odehrál v duchu improvizace a společné tvorby. Sledovala jsem, jak účastníci převádějí různá rýmová schémata do pohybu. Jeden člověk vždy vystoupil z kruhu, přihodil verš a někdo další na něj spontánně navázal. Každý příspěvek byl doplněn pohybem nebo pózou, která odpovídala obsahu vysloveného textu. Postupně tak vznikaly nejen básně, ale i živé obrazy složené z lidských těl a slov. Přestože šlo hru s jasnými pravidly, nechyběl prostor pro humor. Sama jsem se několikrát přistihla, jak se s rukou před ústy nahlas chechtám. „Páni, na vás se ale pěkně kouká,“ zaznělo v jednu chvíli jako součást vznikající básně. Musela jsem jen souhlasit!

Během hry si seminaristé vyzkoušeli několik různých rýmových schémat. Vedle známých struktur AABB či ABAB přišel na řadu také limerick – hravý poetický útvar o pěti verších s rýmovou strukturou AABBA. Moc mě bavilo sledovat, jak rychle dokážou jednotliví účastníci tvořit verše a orientovat se v daných pravidlech.

I jako pozorovatelka jsem si poctivě zapisovala vznikající verše a sledovala, jak se mi před očima během několika sekund rodí zábavné texty, které by na papíře pravděpodobně nikdy nevznikly. Poezie v tomto semináři není uzavřená v knihách. Jana ji dostala mezi lidi a umožnila jí volně proudit. Na závěr bych se se čtenáři ráda podělila o jednu báseň, kterou účastníci během programu společně vymysleli:

* „Na stole rozvodové papíry,
manželka má manýry.
Právník stojí spoustu peněz,
do manželství příště nelez...“

*S respektem k improvizujícím básníkům
Áňa*

* Na další várku poezie vzniklé v semináři se čtenáři mohou těšit v některém dalším čísle!

DETOX

Byly tam moc hezký stříhy na ty předtočený záběry, občas mi nebylo příjemný na to koukat, ale zároveň to bylo velmi zajímavý a chtěla jsem to vidět.

Stylizací scény i souboru na mě tvar působil velmi čistě a velmi působivě.

- Jirka

Bylo to dost abstraktní, chvíli mi trvalo, než jsem to celý pochopila, ale ve výsledku se mi to moc líbilo.

Mně se moc líbilo to zpracování, ten projektor a masky.

Já se musím přiznat, že jsem moc nechápala děj, ale celkem na mě udělaly dojem ty hlavy.

- Amča

Mě to velmi zasáhlo, to téma je aktuální, každý může něco takového prožívat. Hodně jsem brečela a hodně se mě to dotklo.

Za mě velice povedené, i když místy mi unikala logika věci. Ale v zásadě to nevadilo, bavilo mě jet na tom flow. A ty holky jsou v tom výborný.

- Matouš

dojmy diváků

rozhovor se souborem

Co pro vás byla hlavní myšlenka, kterou jste chtěly předat?

Pro nás bylo hlavní téma o přechodu do dospělejšího světa - první práce, očekávání (od sebe i od ostatních).

Ale ta hlavní myšlenka byla spíš nějaká otázka, jestli je nutný postupovat podle nějakého manuálu, co člověk dostane. Protože někdy je možná spíš potřeba nějaký nadhled nebo zkusit zpomalit.

Eliška: Protože vnímáme, že pro holky specificky v tomhle věku, v přechodu do dospělého života, existuje nějaký nepsaný plán toho, co by měla holka v následujících letech vykonat, a když to neudělá, tak na to společnost začne tlačit. (Co škola? Co práce? Co děti? Co svatba?) Jenže někdo to nechce a je to v pořádku.

Kdy a jak se objevil první impuls?

No my jsme chtěly hlavně jít na scéně. A až potom jsme došly k tomu, že by nás zajímalo to téma jezení a společnosti. A pak se tam začaly objevovat věci, který jsme původně v plánu neměly, ale vlastně jsme si je chtěly zkusit, např. projekce,

komplexnější scéna,...

Jak vznikly sny?

My když jsme hledaly textové předlohy (i když jsme věděly, že to bude velice volně inspirovací), tak jsme narazily na knihu Vegetariánka, kde jsou ty sny hodně detailně popsány.

Potom už jsme jen přemýšlely, jak je přetvořit do té divadelní podoby. Tam poté vznikla ta projekce.

Vedete si deník?

Věra: Když mi bylo šest, tak jsem si ho vedla a je fakt doberej. Přála bych vám si ho přečíst, ale nemůžete.

Alice: Tak já jsem měla jenom takový ty destruktivní a pak od Deníku malého poseroutky jsem měla můj vlastní Deník malého poseroutky, do kterého jsem si psala.

Eliška: Já si píšu deník, ale ne každý den. Spíš tak třeba jednou za tři měsíce, když cítím, že se udála nějaká změna, tak si to tam zapíšu.

Jak máte zkoušky, když jste všechny na vejšce?

Ta dramaturgická část vzniká hlavně přes google meet. My si v létě řekneme, co bychom třeba chtěly, a potom se v lednu/únoru začnem scházet a stavět

to. A před přehlídkou zkusíme intenzivněji. Třeba se sejdem na celý víkend.

Na jaké vlně jedete?

V: country radio

A+E: Ewa Farna (Měls mě vůbec rád)

V: A dohromady, že jsme frajerky.

E: To není vlna. My jedeme na vlně slayuu.

A: Ne, na vlně swagu

V: Nee, to zní jako kdyby nám bylo padesát.

E: Tak jedeme na vlně...

V: Dobré nálady na WP.

A+E: Nee to je hrozný.

E: Ne. Jedeme na vlně...jak se jmenuje to auto, co má Lada?

V: Loggy

E: Jo, my jedeme na vlně loggy edgy

smích

E: Nee, my jedeme na vlně...

René Nekuda prochází kolem...jéé pana Nekudy!

A+V: Joo, to tam napište, že jedeme na vlně Reného Nekudy

Věra křičí na Reného: Udělej vlnu!

René dělá vlnu rukama

V: Joo, na tý jedem!

A: Tak to jsme vymyslely hezky.

Ptala se Vlad'ous

recenze

Všichni potřebují Detox. Ale od čeho?

Reklamní leták na seberozvojovou knihu Bombové rutiny diváky vítá už při vstupu do sálu. Účinkující rozmístěné v publiku nenuceně vedou se skutečnými diváky dialog o tom, jaké mají rutiny, cíle, o co usilují. Small talk volně přechází do dialogu hereček mezi sebou. Dvě z nich na sebe berou masky – partnera a tchýně. Všichni si spokojeně pochutnávají na řízečcích a rozhovor o práci končí rázným: „Proč by se ze mě neměli posrat, když jsem Mgr.?“

Chvilé trapného ticha. Hovor o penzijním pojištění, které je přece nutné platit, taky trochu vážne. Žádost o ruku. Sláva! Rodinná idyla je zachráněna. Nebo ne?

Inscenace Detox se volně inspiroje románem Vegetariánka korejské autorky Han Kang. Z předlohy si bere zejména téma tlaku, jemuž je hrdinka vystavována. Do představení se propsalo i téma hrdinčiných snů. A samozřejmě vegetariánství. I hrdinka inscenace se rozhodne přestat jíst maso. Tím odstartuje cestu, na níž postupně odhaluje, co všechno je v jejím životě toxické.

Imerzivní úvod divákům naznačil, že tenhle příběh může být i jejich. Možná že i oni potřebují detox. Ačkoli už tvůrkyně s imerzivními principy dále nepracují, divák si řadu motivů se svými zkušenostmi snadno spojí. Od všudypřítomné reklamy, přes falešnou sebestylizaci na sociálních sítích až po zdánlivou idylu ve vztazích s nejbližšími. A to je rozhodně silnou stránkou inscenace. Vyjadřuje se s autorskou invencí k tématům, která jsou důležitá pro tvůrkyni i publikum. Tady čtvrtá stěna symbolicky padá.

Působivou stránkou inscenace je také výprava. Bílá scéna, bílý odšťavňovač a stejně tak jednotné bílé kostýmy protagonistek barevně narušují jen detaily – barevné masky na obličejích, jimiž na sebe herečky berou identitu partnera, tchýně nebo kamarádek protagonistky. Řízečky na bílých talířích. A samozřejmě mrkev. Hodně mrkve. Bílé zadní plátno slouží také jako projekční plocha. Všechno působí čistě až sterilně. Zdánlivě zbavené všeho toxického. Ne náhodou se herečky v závěrečném uvolnění navzájem špiní nakousnutými mrkvemi. Sterilita je pryč a snad se za ní objevuje něco živějšího.

To, co se skrývalo pod povrchem zdánlivé sterility, však nebyla idylka, ale chaos. Surreálné snové sekvence s estetikou někde mezi Záhadou Blair Witch a Andaluským psem se postupně propisovaly do světa všudypřítomné reklamy. Jako by hrdinka ztrácela jistotu, kde je hranice mezi snem a skutečností. Nebo jako by klam reklamy přejal jazyk klamavého snu. Není vlastně svět snu skutečnější než svět reklamy?

Hrdinku v závěru opouštíme po detoxu od masa, toxických vztahů, vnějších tlaků i samotného detoxu. Znepokojivé vize jejího podvědomí ale nenaznačují nic o tom, co si takto detoxikovaná žena hodlá počít s načatým životem.

Jiří Ratajík

PROSIT 2058!

Mně se to líbilo, asi jsem teda nepochopila všechno, ale baví mě nad tím přemýšlet.
-Zuzka

Rozhodně se mě silně dotklo, i tím motivem lidstva a toho, čeho si vážíme a nevážíme a jak věci přestávají mít smysl, když jsou perfektní. Ale bylo to pohybově až příliš statické.

První dojem je budoucnost, ale když o tom mluvili, tak už se to vlastně jako taková utopie nezdá. Kdyby se to řeklo ještě pár let zpátky, tak by to bylo furt sci-fi.

- Samuel

Bylo to hodně zajímavé a takové na zamyšlení. Ne všechno jsem pochopil, třeba konec.

- Kryštof

Musím říct, že ve mně rezonuje ten acapella zpěv a byl velmi funkční a naplnil mě extrémně silnou emocií.

-Domča

To tempo pro mě bylo velmi pomalé a to ve mně zůstalo.

- Věra

Mně to přišlo kompaktní, cítila jsem, jakoby to bylo velmi dlouhé. Čisté zpracování, ale ty texty samotné mě moc nezaujaly. A zajímalo by mě, jestli ty židle byly úplně nezbytné.

Nejsilněji na mě zapůsobila krásná a kvalitní živá hudba.

- Michael

Pro mě to byla taková poetická pomíjivost a stále mi ty melodie znějí v hlavě.

- Lucka

Působilo to velmi depresivně a lineárně.

dojmy diváků

rozhovor se souborem

Jaké je hlavní sdělení vašeho představení?

Souboř: Já si teď nejsem jistá, snad bude zbytek souboru souhlasit, my jsme chtěli všechno předat tím představením a nechceme vysvětlovat, o čem to bylo. Je tomu tak?

Jan "Bruh": My si dáme čas na krátkou poradou. To sdělení je tam dlouhodobě hledáno, cizelováno a rozhodně to není o tom, že bychom nevěděli, co sdělujeme. Já spíš přejdu ke genezi. Všechno jsou to texty/překlady Voskovce a Wericha. Ani závěr není náš vklad, ale soubor úryvků z proslovu ke shromáždění optimistů z roku 1958. My jsme hledali nový význam, dávali do nových kontextů, písňové texty si navzájem přednášeli... Snažili jsme se zjistit, co to říká dnes, nikoliv co to říkalo tehdy. To sdělení mělo reflektovat určitý strach z toho, co je teď tady kolem nás všudypřítomné. Já furt chodím kolem horké kaše a nechci to říct. *Smích*

Souboř: Tak abychom byli velmi konkrétní, je to strach z technologií a jejich polidštění. A to, že se nám pomalu přibližují. Že už nerozeznáme, co vytvořil člověk a co umělá inteligence. Nejen co člověk vytvořil, ale čím je a kde je ta hranice.

Co čeká lidstvo v budoucnosti?

Souboř: Záhuba! Záhuba! Ne, to tam radši nedávejte. My se snažíme být pozitivní. A proto nechceme dělat unáhlené závěry.

Já chci dělat unáhlené závěry. Já jsem ta pesimistická. Já si myslím, že stvořitelé, kteří stojí za věcmi, kterých se bojím, vůbec nejsou zainteresovaní v tom, co světu dělají a pokud v tom budou pokračovat, povede to k záhubě lidstva. A já bych hrozně chtěla, aby si to uvědomili jako Emmina postava a řekli si, ne to za to nestojí. Jenže se obávám, že se to nestane.

Jak byste si oproti tomu přáli, aby budoucnost vypadala?

Souboř: Já bych zakázala všem technologie, zrušila města a bydlela v lese.

Já bych chtěla, aby se do společnosti vrátila kultura, aby lidé uměli znovu komunikovat, vést debatu a aby se zajímali.

Na jaké vlně jedete?

Souboř: Já jedu na vlně loučení, protože se loučíme s tímhle představením. A taky se loučíme rovnou se třemi členkami našeho souboru, které odcházejí. Cože, dvěma? Jenom dvěma, tak to je super! Ale půlka je furt docela dost na partu, ve které si tady Werichujeme.

Vojta

recenze

Bojíme se strojů?

Koláž z písňových textů Jiřího Voskovce a Jana Wericha (včetně Werichova překladu Gershwinovy ukolébavky *Summertime*) doplněná fejetonem z prvních lednových Literárních novin z roku 1958, fiktivním „přípitkem, který pronesl JW na slavnostním zasedání Světové společnosti optimistů“, se stala východiskem pro inscenaci kralupského souboru Okno. Inscenace do svého názvu převzala německé zvolání v nadpisu a závěru zmíněného textu z LN: *Prosit 2058! Neboli Na zdraví roku 2058!*

Čtveřice performerek pod vedením režiséra Jana Bouchnera nás skrze skeptickou vizi současnosti (kterou vykreslí texty jako *Svět naruby* nebo *Proč nemohu spát*) přivádí do laboratoře Stvořitelky, která (patrně ve snaze pomoci lidstvu) sestrojila a pomocí květiny-šému před námi i oživí tři umělé bytosti. Tyto robotky pak přednesou vizi světa budoucnosti, který v době vydání měl/mohl ve Werichově fantazii nastat za sto let, z dnešního pohledu však už za jedinou generaci. Zglajchšaltovaný a kontrolovaný svět, ve kterém vše chutná lahodně, ale stejně, jídlo se vyrábí pouze z řas a hmyzu, a vše budou řešit stroje, jako by vypadl z aktuálních konspiračních teorií. Autor však svou antiutopii zakončuje radikálním obratem a vírou v lidstvo, které přesto přese všechno bude toužit po umění, lásce a přírodě. Tento humanistický twist však v inscenaci popisují stejní golemové, kteří předtím popisují onu výše popsanou distopii – takže ony ty stroje tedy nebudou tak zlé, jak se mohlo zdát! Navzdory tomu však Stvořitelka následně zničí nejen plány na výrobu dalších homunkulů, ale odebráním šému vypne i své tři „zmatené“ prototypy.

Jaké jsou však skutečné motivace Stvořitelky nebo robotek k tomuto jednání, se můžeme pouze domnívat. Inscenace zatěžkaná patetickým monotónním přednesem i sentimentálním zpěvem, hypertrofovanými gesty a nepříliš přehlednými mizanscénami nám k tomu příliš odpovědí nebo vodítek neposkytne.

Temné vize blízké budoucnosti, strach z ovládnutí světa sebezpytnou AI nebo příliš dokonalými stroji, šílení vědci sestrojující umělé bytosti se (nejen) ve vědeckofantastické literatuře v kvalitním zpracování objevují od nepaměti a již více než sto let se na světových jevištích inscenuje hra, jež ostatně těmto strojům dala i jméno. Werichův novoroční text však vznikl ve své době především jako úlitba hlásné troubě Svazu československých spisovatelů a jako takový nabízí (a vyžaduje) široké možnosti interpretace. Kralupská inscenace však do něj (a do diváků) vnesla spíše zmatek a nejistotu sdělení.

Ivo Kristián Kubák

PÁSMO V+W ŽIVOT JE JEN NÁHODA

Cítím se po tom příjemně.

Mně se to líbilo, protože jsem se těšila na tu písničku.

Mně přijde že tam bylo relativně hezky vykreslené to s písničkama, ale jinak mi to přišlo lehce prvoplánové.

- Alex

Nevadí mi, že to nemělo hlubší přesah.

- Sára

Bavila mě ta stonožka a ta vizuální stránka celkově.

-Veronika

Dokážu si to představit na dětském festivalu nebo dětském dnu.

- Viki

Mám V+W písně hrozně rád, takže to mě potěšilo. I ten nápad s uceleným pásmem a příběhem byl fajn, ale je otázka, jestli se to povedlo.

- Honza

Mě zaujaly ty housle.

Cítila jsem z toho tu Werichovskou moudrost a tu já zbožňuji!

Po Detoxu to bylo velmi milý a takový oddechový.

- Sofi

Vizuálně moc povedené.

dojmy diváků

rozhovor se souborem

Jaké je hlavní sdělení vašeho představení?

Soubor: Podle mě by si měl člověk odnést, což je i téma a jméno našeho představení, že život je jen náhoda, že se nemusíme neustále zabývat tím, co bude, a měli bychom žít okamžikem. Jo a radost z toho, co kdo viděl a hlavně si to užil. A aby se lidé nebrali tak vážně! Život je už tak velkej stres, tak jsme to trochu odlehčili.

Já bych to přirovnala k Malému princovi, protože když jsme to třeba hráli pro mladší diváky, tak byli nadšení, že zpíváme o pejskovi. Ale zároveň dospělí si z toho vezmou trochu víc, než že tam vrtíme zadky. A když jsme to hráli pro důchodce, tak zpívali s námi.

Proč jste si vybrali právě Voskovce a Wericha?

Soubor: Když jsme loni hráli divadlo, přišel tam takový chalan. Kuba! A ten řekl, že by bylo

fajn hrát něco od nich. A v okamžiku, kdy se to odhlasovalo, tak odešel do háje, takže my si neseme odkaz, my jsme to dokázali, my jsme tady. Narozdíl od Kubu.

Jen chci říct, že tohle není nějaký otevřený hejt na Kubu, kdyby to někdy četl.

Jinak taky protože se to dá aplikovat na každý život, na každou dobu a generaci.

Kde jste se dali vy kromě Kubu dohromady?

Soubor: Vlastně jsme se potkali minulý rok jako pár lidí, co chtěli dělat divadlo a čirou náhodou jsme se naskytli na stejné škole, pod jejíž záštitou dramaťák funguje. Jsme různé ročníky i obory. Máme tu obor školní a předškolní pedagogika, kde jsou ty nejvíc šílené osobnosti. Pak máme pedagogické lyceum, kde jsou ti chytří. A jednu výjimku z oboru informačních služeb, který zaniká.

Kterou písničku máte nejraději?

Soubor: Já mám nejraději Šaty dělaj člověka. Nebo Milujte se a množte se.

A podle čeho jste je spojovali?

Soubor: Ráda bych podotkla, že to všechno byla jenom jedna velká náhoda, takové chaotické, ale výsledek fajn. Originální text napsaly paní učitelky a pak jsme ho společně měnili.

Na jaké vlně jedete?

Soubor: Na lbalginu. Na kapkách do nosu, protože jsem nemocná. A na vlně srandy, protože co tady jsme, tak děláme kraviny, připojujeme se do různých akcí... Komédie, náhoda, humor a chaos. To je nejvíc výstižné.

Vojta

recenze

Divadlo není náhoda

Soubor Karmeláci při SPgŠ Mladá Boleslav nám představil krátké pásmo z písní a textů Jiřího Voskovce a Jana Wericha, které vzniklo u příležitosti 100. výročí založení Osvobozeného divadla. Mladí herci orámovali své vystoupení písňovým textem Život je jen náhoda. Do těla svého jevištního tvaru vedle sebe seřadili většinou známé texty dalších písní, jako je David a Goliáš, Stonožka, Svět naruby aj. Herci byli oblečení do černých kalhot a bílých košilí, jednu ponožku měli bílou a druhou černou, výrazným kostýmním prvkem byly šle/kšandy. Jedna z hereček celé představení doprovázela na housle a při tom se velmi zdatně pohybovala s ostatními po jevišti. Soubor si vytyčil nelehký úkol, interpretovat písňové texty jako poezii. Navíc písňové texty, které jsou obecně známé. Někdy se jim dařilo text uchopit a nepodvolit se písňovému rytmu, například když přidali hru na tělo a vytvořili tak pro text odlišný rytmický základ. Mnohdy se ale význam textů schoval pod původní rytmus písně a sdělnost se začala ztrácet. Význam textů se ale ztrácel i v prostorové ilustraci dějů a používání prázdných gest. Jednotlivé situace nebyly dotažené, téma se rozpilo v obecném pokusu dovést diváka k poznání, že je život jak voda, kterou láska ve víno promění, láska že je náhoda a bez ní život není. Z představení není zcela evidentní, jak velký podíl na jeho vzniku měl soubor samotný a jak velký byl vklad pedagogů. Zvolené inscenační postupy ale nevedly k autenticitě projevu mladých herců, ale k předstírání a popisnosti. Z textů se vytratil nadhled a satira, kterou byli pánové V + W pověstní.

Magdalena Gracerová Chrzová

KO-LO-BĚH

Páteční hoši, opět a zas, pět z pěti!

- Karel

Mě to hrozně bavilo a ráda koukám, jak se ten soubor posouvá. Myslim že tohle bylo fakt jejich, civilní. Cením práci s mikrofonem a nadhled. Moc jsem si to užila.

- Alice

Hodně dospělé téma, každý nad tím občas přemýšlí, kluci to ale zvládli velmi dobře.

Koukala jsem na to a vizuálně to bylo fakt krásný, ještě to zpracovávám.

Mně představení připomínalo velmi dobře zpracovanou filozofickou esej a hodně oceňuji jejich kooperaci i jejich zmínění českých filosofů. Děkuji jim za zážitek.

- Jakub

Smekám před klukama, vzali si velké sousto, ale popasovali se s tím náramně.

- Jarda

Přišlo mi to velmi dobře divadelně a pohybově propracované. Líbily se mi detaily jako např. dýchání a filozofičnost.

- Theo

Líbí se mi, že to mělo smysl. Používali citáty známých filozofů a to mi utkvělo v hlavě.

Loni jsem je viděla hrát Krtky a tím mě uchvátili, ale letos se mi to taky moc líbilo. Téma smrti je hodně důležitý. Prostě mě ti kluci moc baví a moc jim fandim.

Utkvělo pivo! Ale ne, moc mě to nadchnulo.

Jsem zaskočená a velmi obohacená. Potřebuju víc času na zpracování něčeho takhle komplexního.

- Sabina

dojmy diváků

rozhovor se souborem

Kde nebo jak vzniklo téma?

Úplně původně jsme byli zaujatí nějakými kurzy hrobnictví, když jsme o tom přemítali poté, co to nadhodila Oxana (vedoucí souboru). Tam jsme si vzali téma smrti. Potom jsme i pracovali s knížkou...a pak jsme zjistili, že takhle se nikam nedostaneme. Tak jsme to přetavili takhle.

Oxana: Co je důležitý říct, že my jsme si už na začátku řekli, že chceme pracovat s poezií a chceme zůstat v tom žánru a pracovat s těmi prostředky a pokračovat v prohlubování těch prostředků z těch minulých inscenací. Zároveň jsme si chtěli taky vyzkoušet něco nového. Takže jsme se pokusili o fúzi různých přístupů.

A také jsme chtěli zařadit nějaký autorský věci, takže ty zpovědi a vše, co je řečeno na mikrofon, jsou naše texty. Takže jsme chtěli vytvořit takovou

velkou kolektivní úvahu nad tím tématem. Což samozřejmě byl i nějaký výstup z komfortní zóny.

Jak vznikala vizuální složka inscenace?

My se o pohybovost v obrazech snažíme už delší dobu a spolupracujeme s Lukášem Šimonem a zkusíme různé věci a cvičení a pak z nich skládáme, zkusíme a vytváříme.

O: Většinou je to taky i o společný improvizaci a o tom, co je pro kluky příjemné, protože pak vzniknou i obrazy, které třeba odhodíme. Už jsme se i naučili vzdát se některých, které se třeba zdají jako dobrý nápad, ale nefungují.

A potom i pomáhá, že Oxana s Lukášem jsou takový silný symbiont a mají obrovskou představitivost. Takže my pak můžeme hodně experimentovat, protože těch nápadů je spousta.

Proč pivo?

Protože nejvíc filosofický věci lidi běžně vedou spolu u piva.

Je nějaká myšlenka, kterou si v té inscenaci nesete?

Nebát se mluvit o smrti a nestydět se za to, když se jí bojím. Je to problém, který nějakým způsobem řešíme všichni, a je fajn si o tom popovídat. Ale každý z nás má svoji myšlenku.

Na jaké vlně jedete?

O: Já jedu na vlně červnové učitelky.

Kristián: No, mě napadlo na vlně řeky Styx.

Soubor: To je dobrý, k tomu se přidávám. Ale hlavně jedem na společný vlně, protože teď trávíme hodně času spolu.

Taková druhá rodinka jsme.

Vlad'ous

recenze

Hoši, tak já jdu

Smrt je v naší společnosti stále tématem, které se obchází jako slon v místnosti. Všichni o ní víme, ale málokdo se odváží o ní přemýšlet, natož hovořit. Když někdo z rodiny umírá, často mu to rodina ani neřekne – „abychom mu nekazili radost ze života“. A tak se dál „hraje život“, jako by se nic nedělo. A když umírající sám pronese, že „už tady asi dlouho nebude“, okolí mu rychle odpoví, „ale, prosím tě, ještě si s vnučkou zatancuješ na svatbě!“ Člověk, který stojí tvář v tvář vlastnímu konci, pak zůstává v tom nejdůležitějším tématu svého života úplně sám.

Oceňujeme, že vaše inscenace neutekla k obecným frázím o smrti, ale nabídla osobní zpověď – takovou, jak ji prožíváte vy jednotlivě i jako skupina. Je v ní přítomná zdravá maskulinita, která se neskrývá za pózy, ale dovolí si přemýšlet, cítit, přiznat strach i humor. Setkání se smrtí tu není patetické; je to okamžik, který člověka vede k otázce, jak vlastně žije svůj život?

Silným scénickým znakem inscenace je pivo – symbol místa, kde se filozofuje o důležitých věcech života. Pivo jako metafora, že život běží dál, i když někdo zemře. Koloběh pokračuje. Oceňujeme také humor inscenace, např. reportáž z ulice o tom, co si lidé myslí o smrti, i odvahu udělat si legraci ze starých filozofů. Humor tu není jen na odlehčení, ale jako způsob, jak se k tématu přiblížit bez patosu. Silně působí i obrazy života – tlukot srdce, dech, pohyb plic. Silný moment inscenace je monolog o křížích. V tu chvíli se i z košile stává kříž jako symbol smrti konkrétního člověka, následuje mačkání, kroucení, deformace košile-každý z nás prožívá smrt blízkého jinak, mísí se v nás pocity smutku, vzteku, otupělosti.... Závěrečná scéna „Hoši, tak já jdu“ je jedním z nejsilnějších momentů inscenace. Člověk, který tu s námi byl a byl nám blízký, najednou není. Zůstává po něm prázdné místo. Ještě chvíli za ním míří pohledy, jako by se měl každou chvíli vrátit. Odmítáme přijmout, že člověk už nepřijde. Prázdnost na scéně se mění v prázdnost v nás: Kde je? Kdy přijde? Jak to, že se nevrací?

Vaše inscenace otevírá téma, které se běžně obchází, a dává mu osobní zpověď, aktuálnost i humor. A především dovoluje divákovi, aby v tom nebyl sám.

Lucie Vojkůvková (Veličková)

ROZBOR *divadla poezie*

DETOX

Renata Vordová přivítala účastníky rozboru, připomněla strukturu diskuze a představila porotce s odkazem na medailonky v prvním čísle.

Přivítala soubor a položila otázku k inscenaci, zároveň podotkla, že i když jde o otázku, neznáme správné odpovědi.

„Jak jste četli to, co nám soubor nabídl jako interpretaci slova detox?“

Podle mě to bylo o anorexii a zkršené kráse těla. / Já jsem v tom viděl parafrázi na toxický vztah a to ve třech rovinách – sama k sobě, v partnerství a na pracovišti. Co se týče příjmu potravy, šlo o prostředek, nikoli cíl. Je pravda, že se mi to poskládalo až zhruba půl hodiny po představení, když jsem proškrtnal slepé uličky, do kterých mě to občas vedlo. / Kde a jak žít zdravě???????? / Já jsem v tom hledal smysl toho, že když je to detox, je tam něco jedovatého, a hledal jsem, kde je to odjedovatění, a nutilo mě to přemýšlet.

Slova se ujal **Jiří Ratajík** – byl rád, že se ho soubor snaží se hned od začátku vtáhnout do děje – lístečkem o seberozvojové publikaci a sdílením rozhovoru s vedle sedící herečkou (vyzdvihl její schopnost reagovat v roli). V další fázi mu přišlo důležité, že se zvolené téma interpretek osobně týká, díky čemuž do něj lehce vplul. Ocenil i volnou inspiraci Vegetariánkou, od které se soubor odpíchl k vlastnímu tvo-

ření, což podle něj byla šťastná volba. Z jeho pohledu měli k tomu detoxu skutečně co říct – jejich hrdinka, která se místy roztrouje, je vystavena různým formám tlaku, kterým nejprve podléhá a podléhá, aby se nakonec vzepřela. Četl to v řadě rovin – technicky, opakovanou projekcí, maskou a tím že si nějakou musíme nasadit, když mluvíme ve veřejném prostoru na sociálních sítích. Nějak se tam stylizujeme, musíme nějak vypadat a zase se musíme do něčeho tlačit. Označil to jako velkou výzvu pro jejich generaci a pro dnešní svět. I on se dostal místy do slepých uliček a nerozklíčoval úplně vše, ale asi to nebylo důležité. Ocenil způsob hry s vizuální stránkou projekcí, které nějakým způsobem evokují Blair Witch a pak i to, jak se propojuje vizualita snu s vizualitou reklamy a stane se z toho takový seriální mišmaš, který ukazuje ten bordel, co nám to dělá v hlavě. Odnesl si silný tvar, který ho ve spoustě rovin bavil a poděkoval souboru za zážitek.

Lucie Vojkůvková (Veličkova) řekla, že byla naprosto připoutaná k příběhu, který jí byl srozumitelně předán. Nejvíce jí „bavilo“ sledovat hrdinku, její bordel v hlavě a to, jak si vyrobí problém a na tom vyrobeném problému se začne přes vegetariánství (může to být jiná cesta) zcelovat. Do toho přichází intuice, sen a její cesta je najednou jasnější (i když není pozitivní, že přestaneme jíst). Hrdinka se jí díky tomu, čím vším prošla, v závěru spo-

jí tím, že už má jasno a ví, co chce. Což pro ni byl symbol té poslední scény, kdy se rozhodne, odhodí prstýnek a když pak všechny tři chroupou mrkev... Tím, že to dělají všechny stejně a mají na tom shodu se vrací život. Líbil se jí zvukový plán – mixér, chroupání. Klamání reklamami bylo skvělé, ale chtěla by to více propojit s projekcí. Zároveň by potřebovala větší pocit emocionálního, ne myšlenkového tlaku.

Ivo Kristián Kubák označil slovo tlak za klíčový dramatický moment inscenace. Zvyšující se tlak prostředí, okolností a lidí. Tlak na jmennou hrdinku. Tlak, který vzbuzuje tíseň a představení ho sděluje a předává zajímavými prostředky. Shlédl jej podruhé a ocenil posun k větší srozumitelnosti i přidání imerzivního prologu. Pojmenoval myšlenky, které ho napadly a které ho baví – projekce ve stylu Buñuela / Blair Witch. Muž nebo bytost s jeleňní maskou jako odkaz na Wilder Manna, coby personifikace ducha nebezpečí přírody nebo biologických organismů. U inscenace ho chápal jako Wilder Manna masa/masožroutství, nabídl ale i karnivorství. Vyzdvihl práci s videem, ale bylo by podle něj lepší zadní projekci zrcadlově otočit. Vysvětlil, že se při videožurnálu přirozeně dívají na ty lidi, co s nimi komunikují, jenže na projekčním obraze se najednou dívají na druhou stranu, což vlastně úplně odvádí diváckou pozornost. Označil to ale za technický detail. Technicky by doporučil pohrát si i se

zvukem, třeba reprodukováný hlas amplifikovaný mikrofonem, aby se zvuk dostal do online prostoru a působil jako hlas z videa. Za podstatnou označil potřebu práce s čistotou znaku mrkve, který četl jako potenciál - když ho dostane v práci a je tím označeno, že má potenciál/potenci a mají ji všechny, logicky, jsou jednou osobou. Jenže ten znak se nerozvine dál a nepracuje se s ním, nebo je to zmatené.

Magdalena Gracerová Chrzová závěrem konstatovala, že bylo řečeno a pojmenováno vlastně vše a souboru poděkovala.

PROSIT 2058

Renata Vordová použila název inscenace Prosit 2058 jako odrazový můstek k otázce pro diváctvo: „**Co podle vás říká inscenace o roce 2058?**“

Pohybovalo se to okolo robotů a toho, že vezmou život a dokážou ho i dát a bude to pro ně hračka. / Já jsem to vnímal tak, že se zpětně díváme na představy našich předků o budoucnosti. Bavilo mě, že se naivita protнула s realitou, a tak vlastně dopadly představy našich předků, že jsme, kde jsme. / Há dám, že vám z toho textu vyšlo, že rok 2058 už je, a proto se to týkalo toho, co se v nějaké formě děje dneska a líbilo se mi tam hledat ty korelace.

Ivo Kristián Kubák uvedl, proč je otázka na název inscenace odkazující na letopočet 2058 důležitá. Jedná se totiž o článek, který byl uveřejněn v Literárních novinách v roce 1958 později přetištěn v knize Jana Wericha Listování. Jan Werich

v něm maluje představu světa pro rok 2058 – jak v něm budou fungovat roboti či nějaká vyšší moc, umělý člověk nebo něco podobného. Zároveň tam ale budou žít obyčejní lidé, kteří budou chtít žít normální a plnohodnotný život. A proto tam přijdí na rok o sto let napřed, protože má pocit, že v tom roce to bude ještě přece jenom pro lidstvo dobré. Že nás ty stroje prostě nesežerou. Dívali jsme se tedy na příběh, který se nám snaží předat tento text. Podle něj šlo o zvláště sentimentálním způsobem podanou story, ve které přichází lékař a přivádí slepé osoby, jež ožíví. Postupem času zjistíme, že jde o vědkyni a ti tři roboti nám představují vizi toho života v náručí robotů a my nevíme, kdy se to odehrává, jestli jsme v roce 1958 nebo 2058. (odkázal na zmíněné dvě části textu) Ve druhé části mají lidé chtít bojovat za tu svou osobitost a lidství, ale tady text pronesou roboti a vědkyně se rozhodne, že je vypne. Protože proč? Jako kdyby ten text přestal být interpretován podle toho, co říká, ale spíše proti tomu, co říká. Takže je to zlá vědkyně, která nechce, aby byl svět dobrý? Jevištní akce a text jdou podle něj proti sobě a nekorespondují spolu.

Jiří Ratajík sdělil, že jeho závěr je patos, kterému nerozumí a neví, proč jsou ti roboti tak nesmírně emočně zatíženi. Kdyby to byli roboti, tak by jim to přeci bylo jedno. Významově se mu to neposkládalo a nepochopil, proč je to všechno tak závažné. Jako problematický vnímá i text a především dobový kontext, který vůbec není reflektován, s čímž měl problém. Závěrem řekl, že být „Werichologem“ a

mít Wericha rád, nevybral by jej, protože pro něj je jakousi úlitbou Wericha ke komunistickému režimu.

Magdalena Gracerová Chrzová sdělila, že se k robotům dostala až na samotném konci, při tom vypínání. Předem věděla, že to bude V+W a tak se zasekla hned na prvním obraze ve chvíli, kdy je přiváděn někdo slepý. Řekla si totiž, ha, Ježek. A v tom bohužel zůstala hodně dlouho, jenže pak tam byli na jednu tři slepí Ježci a ona se tím hrozně zaměstnala, byla tím zmatena, a proto se k těm robotům dostala pozdě. Hodně četla patos, skrabatělá čelíčka, hlavičky na stranu. V těch Werichových textech je ale satira, pichlavost a nadhled, takhle je vnímá a od toho se nedokázala odpoutat. Nedostala odpověď na patetičnost a zpětně si nějaké téma rozluštila, ale jako divák byla vlastně dost ztracená.

Lucie Vojkůvková (Veličková) měla stejný dojem z úvodu, tedy, že je tam Ježek. Roboti se jí propojili až na úplném konci. Zmínila i to, že neviděla na vědkyni ve chvíli, kdy trhá jakési nákresy technologií, proto si to nevyložila. Pro ni to byl úplně hypnotizující patetický projev, což ji odtahovalo a nemohla to prožít a přečíst. Nedostala odpověď ani na otázku, proč bere vědkyně květinu (šém) k oživení od lidí – diváků.

Soubor na závěr komentoval, že za zpracováním druhé části je velmi důkladně propracovaná myšlenková cesta a že i moment, kdy šém je přebrán od lidí, není nahodilý, protože člověk je tím, kdo dá ten impuls (stejně jako kdybychom to přeneseně vztáhli k problema-

tice jazykových modelů, které jsou schopné samostatně generovat, ale prvotní pokyn dal člověk). Členové souboru zmínili, že se jim to asi nepodařilo předat a poděkovali za zpětnou vazbu.

PÁSMO V+W ŽIVOT JE JEN NÁHODA

V úvodu **Renata Vordová** vyzvala diváky k úvaze nad žánrem představení. Z řad diváků přišly návrhy jako kabaret či školní besídka.

Magdalena Gracerová Chrzová vyjádřila nejistotu nad tím, jak s hodnocením začít. To, co jsme viděli bylo, dle jejích slov, jakési využití některých principů dramatické výchovy v praxi. Zajímala ji způsob vzniku a impuls, proč zrovna si soubor zvolil tyto konkrétní texty a proč je zpracoval touto formou.

„Hráli jsme to pro různé kategorie lidí – seniory, ve školním prostředí a teď tady – velká část byla pobavit lidi, aby si to užili, ale aby si i něco odnesli z těch textů.“

„Ta celá myšlenka je v tom názvu – Život je jen náhoda – z každé písně si můžeme vzít něco do života. V každém si člověk najde to zábavné, ale i předání vyšších hodnot.“

Magdalena Gracerová Chrzová sdělila, že v tom hledala nadhled odpovídající věku středoškoláků. Měla pocit, že zvolené prostředky byly pod věk, přehnaně popisné. Dodala, že by ji to neohromilo ani na besídce. Snažila by se zvolit vyjadřovací prostředek tak, aby gesta nebyla popisná, jelikož tohle nepatří do recitace, do práce se slovem, kde hledáme obsah a

naplnění slov. Místy to na ni působilo lehce infantilně.

Lucie Vojkůvková (Veličková) k tomu přistoupila z pedagogického hlediska. Řekla, že toto právě prvky dramatické výchovy nebyly, protože ta stojí na přirozenosti dětí, na rozvíjení jejich nápadů, na tom, že se učí jít proti popisnosti, stojí na hledání obrazu a metafory, učením se tomu, že slovo nese nějaký význam. Každé slovo není stejně důležité. Když něco řekneme, tak to ještě neuděláme. Když máme třeba strach, tak emoci nepřehráváme, ale jdeme po vnitřní představě a přirozenosti.

Renata Vordová se věnovala výstavbě inscenace. Uvedla, že se jedná o pásmo, ale pro ni v řazení nebyla žádná logika, navíc využití prostředky nepomáhaly sdělení.

Ivo Kristián Kubák podotkl, že není obecnějšího vyjádření, než říct, že se jedná o situace ze života. Je potřeba být konkrétnější – svázat situace nějakou tématickou linkou, protože jinak je to na divadelní tvar málo. Rozvinul myšlenku lásky a samotného konce inscenace, kdy píseň Život je jen náhoda je z hlediska lásky inkluzivní – nehovoří, o jakou lásku se tam jedná. Je to prostě láska mezi tvory, mezi lidmi různého libovolného množství a pohlaví. Z jeho pohledu ale soubor lásku zpracuje čistě jako heteronormativní lásku - jako vztah muže a ženy, kteří plodí děti. A to je velmi nebezpečný závěr. Následně se omluvil za přehlédnutí dvojice dívek, ale zároveň argumentoval tím, že prostor vyjádřit se, dostane jen heterosexuální pár.

Jiří Ratajík zpochybnil myšlenku, že lidé vznikají pouze z lásky, protože je strašně optimistická. S nadsázkou dodal, že spousta lidí vznikne z leknutí, spíše než z lásky. Zmínil, že když si zvolím nějaký text, notabene takhle notoricky známý, tak vždycky musím přemýšlet, co k tomu já chci říct. V tomto případě byl ale text pouze ilustrovaný. Vy jste to jen seskládali za sebe, ale nevím, co víc jste mi řekli, než co jsem věděl doteď.

KO-LO-BĚH

Renata Vordová opět vykopala debatu nad inscenací otázkou mířící k divákům. Ačkoliv v tomto případě se jednalo spíše o výzvu. „Představení vyvolalo velké reakce, mohutný potlesk. Chtěla bych vás tedy požádat o přetavení prožitých emocí do slov.“

Následovala zajímavá debata plná mnoha postřehů a dojmů diváků (od emocí, přes téma až po mikrofony a plechovkové pivo), ze které v krátkosti předkládám střípkovité útržky:

„Mně se líbilo propojení těch znaků. Ale nepochopila jsem, co tam bylo s tím pivem.“

„Radost, co jsem z toho na konci cítila, vznikla z upřímného sdílení toho, co se tam stalo. Cítila jsem z toho upřímnost mezi tou skupinou, tím jsme se s tím propojila. Bez patetičnosti.“

„Ve mně to zanechalo velmi silný intimní dojem.“

„Bylo to velmi silné. Pedagogicky bych chtěl vyzdvihnout, že pivo bylo nealkoholické. Pro mě byl vrchol moment, kdy jeden z hochů mluvil o křížcích. Ten ve mně vyvolal katarzi.“

„Já bych býval chtěl, aby to bylo

ještě intimnější.“

„Mě se strašně líbí ta zdravá maskulinita. Přála bych si, aby každá mužská skupina byla stejně otevřená takhle se bavit bez předsudků.“

Lucie Vojkůvková (Veličkova) poděkovala za výběr tématu, jelikož téma smrti je stále mnohdy odsouvané. Byla potěšena, že nebyla svědkem obecné výpovědi, ale osobní zpovědi, jak individuální, tak i zpovědi skupiny. Rekvizitu piva označila za velice funkční v mnoha rovinách – ulehčení, humor a ironie, filosofie u piva, koloběh – někdo odejde, ale pivo se pije dál. Velice ocenila práci s kostýmem. Monolog o kříži pro ni byl jedním z nejintenzivnějších momentů, kdy z košile byl vytvořen kříž. Vypíchla i obraz srdce nebo plic, který se jí velice líbil. Ocenila pasáž, kde bylo vyjádřeno, že každý smrt vnímá jinak, každý prožíváme úmrtí někoho blízkého úplně jinak. Konec ji velmi zasáhl. Když zazní *hoší, tak já jdu*, vznikne tam prázdné místo. Pohled a ticho. Když umře blízký, tak takto reaguje mozek, že hledá – a tohle všechno bylo tímto jedním obrazem řečeno.

Jiří Ratajík přiznal, že v dosavadním průběhu rozboru už šestkrát přepsal ve svých poznámkách, o čem chce hovořit, jelikož mu v hlavě běží spousta věcí. Rozhodl se začít od filosofů a práce s jejich výroky. Velice ocenil to, jak se z toho hoší vysekali, jelikož si ze začátku říkal, že to je dobrý, ale že Seneca, Epikúros a další tam prostě lítají. Velice ocenil to, že k tomu mají co říct a nebojí se takovým klasikům i vysmát. Zmínil, že třeba když citovali Epikúra, připomnělo mu to typickou reakci

jeho studentů - „Vždycky, když jim člověk předestře tu velkou myšlenku, když je tu smrt, tak tu nejsme my. A když jsem tu já, tak to není smrt, tak to je opravdu fakt super, to děkuju, opravdu mně to pomohlo, srdíčko posílám přímo do 4. století před naším letopočtem.“

Dodal, že setkání se smrtí je tím, co nás nutí přemýšlet nad konečností vlastního života a vyjádřil potěšení z toho, že se souboru podařilo vyhnout se patosu. Problém měl ale se závěrem. Proč odchází dobrovolně? Proč se rozhodne odejít? Proč neříká: já musím odejít, nebo něco takového?

Magdalena Gracerová Chřezová sdílela, že představení ji chytlo, šla s ním a bavilo ji. Práce s mikrofonem se dle jejích slov někde daří a někde ještě úplně nedaří, což ovlivňuje intimitu sdělení.

Ivo Kristián Kubák inscenaci pojmenoval jako breviář nebo soubor thanatologických zlomků. Uvedl, že se jako divák dlouhou dobu potácel v tom, kde se vlastně ocitl v dění inscenace. Až s pivem a projevy zdravé maskulinity se mu to začalo dotvářet a byl si to schopen dointerpretovat. Zmínil, že je krásný, že každý z představitelů má svoje pivo, ale přemýšlel hlouběji nad symbolikou značek piva, Kozel je jasný symbol, ale Budvar už mu toho moc neřekne. Nadnesl, že hospoda by tímto mohla být dotematizována do absolutního detailu.

Dle jeho slov trošku tápal v jednom momentě ke konci inscenace, kdy je tam delší špalík textu od Petříčka, který už nebyl schopný pobrat. V daném momentě se to snažil dobíhat, ale nedoběhl. A rozklíčovat, o

čem je, se mu podařilo až následným opětovným přečtením v podkladech.

Rozbory divadla poezie s úsměvem na rtech uzavřela **Renata Vordová** slovy: „Tak my teď všichni jdeme, ale vrátíme se zítra.“

zaznamenaly Zuzka a LeČ

NÁPRAVNÍK

Vlastenský slovní historický z roku 1877 Jakuba Josefa Dominika Malého (pseudonymy Budišlav či Václav Pravda) uvádí:

Nápravník, tolik co man, který měl k užívání obyčejně doživotnímu, někdy též dědičnému, za povinnost ke službám vojenským, menší statek nějaký, který slul jeho nápravou neb výsluhou. Mnozí z nich byli stavu šlechtického, a všickni řídili se soudem dvorským.

Najít hlas, najít odvahu

„S-Š-S-Š-S-Š,“ řinulo se dnes v ranních hodinách z přednáškového sálu. Hlasová rozcvička byla zahájena rozcvičkou téměř gymnastickou – protáhli jsme si unavené nohy, ruce a dokonce i prsty! Fyzické výkony byly následovány hrou s jazykem zaměřenou na zahřátí hlasivek. Pod vedením Pavly jsme napodobovali zvuky vichřice, které byly tu a tam vyvažovány kočičím mňoukáním. Zkusili jsme si také několik říkaček, aby se nám lépe mluvilo, a ke konci si účastníci prošli problematické pasáže svých textů.

Ačkoliv tento rok nerecituji, byla pro mě rozcvička příjemným začátkem dne. Společné experimentování s hlasem vytvořilo milou atmosféru, která člověka okamžitě vtáhne do festivalového dění. Strach, se kterým mnozí z nás ráno přišli, z nás pomalu opadl. Hlasová rozcvička není ani tolik povinností jako spíše zábavným začátkem dne, který účastníkům pomáhá probudit hlas a nastartovat den.

Áňa

DNEŠNÍ WOLKER MENU

butter chicken, rýže - 149 Kč
v Národním domě, Vojáčkovo nám. 1

Redakce Wolkrova Prostějova 2026

Lenka Čurdová, Klára Lubinová, Vojtěch Vacke, Zuzana Simandlová, Anna Drozdová
sazba: Klára Tondlová, foto: Marek Gerhard

Vydává NIK ARTAMA

neprošlo jazykovou korekturou